

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Bilaga – Behovsanalys strategisk miljöbedömning

Bilaga – Behovsanalys strategisk miljöbedömning

Inledning

En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Syftet med undersökningen

Undersökningen innebär att myndigheten eller kommunen ska:

- Identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.
- Samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras (6 kap. 6 § miljöbalken).

Undersökningen ska generera ett beslutsunderlag men den bidrar samtidigt till kunskap som kan vara användbar i det fortsatta arbetet med planen eller programmet samt med miljöbedömningen i de fall en sådan ska göras. En viktig del av undersökningen är att ta reda på hur olika typer av miljöeffekter samspelar med varandra för att få en tydligare uppfattning om eventuell betydande miljöpåverkan.

Lagstiftning

Energiplanen är en typ av plan som omfattas av lagen om kommunal energiplanering (1977:439). Detta innebär att den är en typ av plan för vilken en undersökning av betydande miljöpåverkan ska utföras.

Energiplanen innefattas även bland de typer av planer eller program som listas i 2 § 2 p. a-g miljöbedömningsförordningen. De typer av planer och program som listas i denna paragraf ska alltid bedömas innebära betydande miljöpåverkan om planen eller programmet anger förutsättningarna för att bedriva några verksamheter eller vidta några åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen, olika typer av miljöfarlig verksamhet. I det här fallet har bedömningen gjorts att planen inte anger några sådana förutsättningar. Detta innebär att planen inte per automatik ska bedömas innebära betydande miljöpåverkan, utan att kommunen ska göra en undersökning.

I Miljöbalken 6 kap. nämns följande om undersökning: Att undersöka om en betydande miljöpåverkan kan antas

5 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, om:

1. Frågan om betydande miljöpåverkan inte är avgjord i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 4 §, eller
2. planen, programmet eller ändringen inte omfattas av undantaget i 3 § andra stycket. Lag (2017:955).

6 § Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen:

1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och
2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om sådana omständigheter som avses i första stycket 1. Lag (2017:955).

Beslut i frågan om miljöpåverkan:

- 7 § Myndigheten eller kommunen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. Lag (2017:955).

Stöd i bedömningen

I 5 § Miljöbedömningsförordningen tydliggörs vad undersökningen ska utgå ifrån vid bedömning av om planen eller programmets genomförande kan antas ge upphov till betydande miljöpåverkan: *Vid en undersökning (enligt 6 kap 6 § miljöbalken) ska identifieringen av omständigheter som i det enskilda fallet talar för eller emot en betydande miljöpåverkan utgå från:*

1. *i vilken utsträckning planen, programmet eller ändringen:*
 - a. *anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,*
 - b. *har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför,*
 - c. *har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller*
 - d. *har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen.*
2. *Miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen,*
3. *de sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper,*
4. *I vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna,*
5. *miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper,*
6. *miljöeffekternas omfattning,*
7. *riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter,*
8. *det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen, och*

9. *påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.*

Metod för undersökningen

Studien har genomförts i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer och har följt 5 § i miljöbedömningsförordningen. Denna paragraf tydliggör de kriterier som undersökningen bör baseras på för att bedöma om genomförandet av en plan eller ett program kan förväntas orsaka betydande miljöpåverkan. En checklista har använts som hjälp i arbetet med bedömningen för att tydliggöra vilka aspekter som särskilt har bedömts i undersökningen.

Sammanfattning av energiplanen

Alla kommuner ska ha en aktuell energiplan enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439). Vaggeryds kommuns energiplan utgår från kommunens utmaningar och tillgångar sett till geografi, näringslivsutveckling, samhällsutveckling och energitillförsel. I energiplanen beskrivs nuläget för energiproduktion, energidistribution och energianvändningar samt hur kommunen ska arbeta för att kunna bedriva ett strategiskt och systematiskt arbete för ett hållbart energisystem. Vaggeryds energiplan är framtagen av en arbetsgrupp bestående av representanter från Vaggeryds kommun och Vaggeryds energi i samarbete med Energikontoret Norra Småland och Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Sammanvägd bedömning om betydande miljöpåverkan

Planen bedöms med stöd av nedanstående checklista inte medföra betydande miljöpåverkan vilket medför att ingen strategisk miljöbedömning kommer att upprättas enligt miljöbalken 6 kap 3 §. Huvudmotiv för varför betydande miljöpåverkan inte antas är:

- Energiplanen är och har främst en strategisk, målsättande roll med åtgärder av övergripande karaktär. Varken fysiska eller ekonomiska förutsättningar för verksamheter och åtgärder som enligt miljöbalken ska antas innebära betydande miljöpåverkan beskrivs.
- Energiplanens huvudsyfte är att bidra till en effektivare resurs- och energianvändning samt en minskad klimatpåverkan. Utöver energi och klimat bedöms energiplanen i huvudsak bidra till positiva miljöeffekter.
- Planen medför inte ökade risker för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor.

Samråd om ställningstagande

Kommunens ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan redovisas i detta kapitel. Samrådet om frågan om betydande miljöpåverkan ingår således i Energiplanen.

Medverkande tjänstemän från Vaggeryds kommun:

Lina Larsson, miljö- och hållbarhetsstrateg

Hanna Grönlund, strategisk planerare

Pouya Khezri, planarkitekt

Vid "ja" på följande 3 frågor innebär planen alltid en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning krävs.	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap 28a §?		x
Anger planen/programmet förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen?		x
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? (Ställningstagande utifrån checklistan)		x

Övergripande bedömningsområden	Ingen påverkan	Negativ påverkan	Positiv påverkan	Kommentar
Globala mål, Agenda 2030			x	Berör Mål 7 - Hållbar energi för alla, Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
Nationella miljömål			x	Berör miljömålen Begränsad miljöpåverkan och God bebyggd miljö
Regionala miljömål			x	Energiplanen har positiv påverkan på Länsstyrelsens åtgärdsprogram som rör områdena begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö.
Nationella planer			x	Energiplanen har positiv påverkan på Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037
Regionala planer			x	Energiplanen har positiv påverkan på Jönköpings läns klimat- och energistrategi, Regional utvecklingsstrategi och Jönköpings län koldioxidbudget
Översiktsplaner			x	Inarbetas i arbetet med kommunens översiktsplan vid revidering. Energiplanen är skriven så att den stödjer strategier och riktlinjer i befintlig översiktsplan.

Övriga kommunala policys, planer och program			x	Energiplanen har positiv påverkan på Vaggeryds kommuns miljöprogram 2026-2029, risk- och sårbarhetsanalysen, bostadsförsörjningsprogrammet och näringslivsstrategin.
Riksintressen	x			Riksintressena bedöms inte påverkas då energiplanen inte pekar ut platser.
Kulturvärden	x			Kulturvärdena bedöms inte påverkas då energiplanen inte pekar ut platser.
Naturvärden	x			Naturvärdena bedöms inte påverkas då energiplanen inte pekar ut platser.
Sociala värden			x	Sociala värden bedöms inte påverkas så energiplanen inte pekar ut platser.
Ekosystemtjänster och rekreation	x			Ekosystemtjänster och rekreation bedöms inte påverkas då energiplanen inte pekar ut platser.
Risker för människors hälsa eller för miljön				
Miljökvalitetsnormer för vatten	x			Vatten bedöms inte påverkas då energiplanen inte pekar ut platser. Genomförande av energiplanen bedöms inte medföra risk för förening av vatten.
Miljökvalitetsnormer för luft			x	Energiplanen bedöms ha positiva effekter kopplat till minskade utsläpp av växthusgaser och andra luftföroreningar från vägtrafiken.
Miljökvalitetsnormer för buller	x			Energiplanen bedöms inte påverka miljökvalitetsnormerna för buller.
Infrastruktur			x	Energiplanen bedöms ha positiv påverkan på infrastrukturen genom ökad elektrifiering och användnings och produktion av förnyelsebara bränslen.
Andra planer och program				

Detaljplaner	x			Befintliga detaljplaner bedöms inte påverkas av energiplanen. I nya energiplaner fungerar energiplanen som ett stöd och vägledning i att tidigt beakta energifrågan.
Järnvägsplan Byarum-Tenhult ny järnväg			x	Energiplanen bedöms ha positiva effekter kopplat till minskade utsläpp av växthusgaser och andra luftföroreningar från vägtrafiken.

	Ja	Nej
Behöver ytterligare undersökningar/analyser genomföras?		x

Sammanfattande bedömning

Behövs en MKB eller inte? Nej

Om ja, ange vilka aspekter på miljö, hälsa och hushållning med mark, vatten eller andra resurser som MKB-dokumentet bör behandla: -

Kan effekterna sammantagna bli betydande? Nej

Kommentar: De sammantagna effekterna blir inte betydande, vilket innebär att strategisk miljöbedömning och tillhörande MKB inte behöver göras.

Följande miljöproblem kan planen/programmet lösa: -

Checklistan är utförd: 2026-03-16

Lina Larsson

Miljö- och hållbarhetsstrateg

Medverkande tjänstepersoner

Hanna Grönlund, strategisk planerare

Pouya Khezri, planarkitekt

PLATS FÖR ATT GÖRA SKILLNAD